

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

Būtiskākie grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”

2017.gada 28.jūlijā Saeima pieņēma likumu “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”” (turpmāk – likums), kas 2017.gada 8.augustā publicēts oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” Nr.156 (5983) un stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī.

Progresīvā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme

1. Nodokļa likme, kas jāmaksā no gada apliekamā ienākuma, ir:
 - 20 % – gada ienākumam līdz 20 000 *euro*;
 - 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 000 *euro*, bet nepārsniedz 55 000 *euro*;
 - 31,4 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 55 000 *euro*.
2. Algas nodokļa likme, kas jāmaksā no mēneša apliekamā ienākuma, ir:
 - 20 % – mēneša ienākumam līdz 1667 *euro*;
 - 23 % – mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 1667 *euro*.
3. Ja nodokļa maksātājs darba devējam nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu, algota darba ienākumam piemēro nodokļa likmi 23 % apmērā.
4. Ienākumiem no autoratlīdzības par literārajiem darbiem, tai skaitā darbiem, kas radīti, izdoti, izpildīti vai citādi izmantoti presē un citos masu informācijas līdzekļos, taksācijas gada laikā piemēro 20 % nodokļa likmi.
5. Ja nodokļa maksātāja taksācijas gada ienākums nepārsniedz 20 000 *euro*, nodokļa aprēķinā apliekamo ienākumu samazina par attaisnotajiem izdevumiem, diferencēto neapliekamo minimumu un likumā noteiktajiem atvieglojumiem.
6. Ja nodokļa maksātāja taksācijas gada ienākums pārsniedz 20 000 *euro* (mēneša ienākums – 1667 *euro*), ienākuma daļu, kas pārsniedz 20 000 *euro* (1667 *euro*), var samazināt par attaisnotajiem izdevumiem un likumā noteiktajiem atvieglojumiem tikai tad, ja ar nodokļa maksātāja gada ienākumiem līdz 20 000 *euro* (1667 *euro*) nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus.
7. Iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksu likumā noteiktajos gadījumos un apmērā veic, piemērojot nodokļa likmi 20 % apmērā.

8. Ja nodokļa maksātājs ir persona, uz kuru attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma, un tā gūtais algota darba ienākums mēnesī pārsniedz 4583 *euro* mēnesī, ienākuma izmaksātājs pārsniegumam piemēro nodokļa likmi 31,4 % apmērā.

9. Nodokļa likmi 31,4 % apmērā piemēro, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, un samaksātajā nodoklī iekļauj solidaritātes nodokļa daļu, kuru nosaka saskaņā ar Solidaritātes nodokļa likumu.

Neapliekamais minimums un atvieglojumi

10. Taksācijas gada laikā ienākuma gūšanas vietā, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, piemēro Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto mēneša neapliekamo minimumu. Informāciju par darba ņēmējam piemērojamo Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto mēneša neapliekamo minimumu, izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo darba devējam katru gadu līdz 1.janvārim un 1.augustam.

11. Gada diferencēto neapliekamo minimumu piemēro, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju. Atkarībā no nodokļa maksātājam aprēķinātā gada diferencētā neapliekamā minimuma apmēra nodokļa maksātājam var rasties iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemaksa un pienākums iesniegt gada ienākumu deklarāciju.

12. Mainīts pensionāram piemērojamais gada neapliekamais minimums:

- 2018.gadā – 3000 *euro*;
- 2019.gadā – 3240 *euro*;
- sākot ar 2020.gadu, – 3600 *euro*.

13. Sākot ar 2018.gada 1.jūliju, likums paredz nodokļa maksātājam papildu atvieglojumu par nestrādājoša laulātā uzturēšanu, kura apgādībā ir:

- bērns vecumā līdz trim gadiem;
- trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina izglītības iegūšanu;
- pieci bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, kamēr bērns turpina izglītības iegūšanu.

Attaisnotie izdevumi

14. No gada apliekamo ienākumu apmēra drīkst atskaitīt nodokļa maksātāja un viņa ģimenes locekļu attaisnotos izdevumus, nepārsniedzot 50 % no nodokļa maksātāja ienākumiem, bet ne vairāk kā 600 *euro*. Ja izdevumos iekļauj attaisnotos izdevumus par ģimenes locekļiem, – ne vairāk kā 600 *euro* par katru ģimenes locekli.

15. Grozījumi likumā paredz, ka attaisnotajos izdevumos iekļauj iemaksas privātajos pensiju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumus atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu), kas kopā nepārsniedz 10 % no nodokļa maksātāja apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4000 *euro* gadā.

16. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas vai tam pielīdzināms maksājums, kas veikts saskaņā ar Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu normatīvajiem aktiem, kā attaisnotais izdevums netiek atskaitīts, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- nodokļa maksātāja – individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) īpašnieka – par sevi kā par pašnodarbinātu personu veiktās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas ir iekļautas saimnieciskās darbības izdevumos;
- to iemaksu objektu Latvijas Republikā ar nodokli neapliek.

Kapitāla pieaugums

17. Ar 2018.gada 1.janvāri piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā ienākumiem no kapitāla, tai skaitā no kapitāla pieauguma.

18. Ienākumam no kapitāla pieauguma darījumiem, kuri nav pabeigti līdz 2017.gada 31.decembrim, piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi 15 % apmērā.

19. Mainīta nerezidentam piemērojamā likme, ja nodokli no kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākuma ietur izmaksas brīdī. Izmaksātājam turpmāk būs jāietur 3 % no izmaksātās atlīdzības.

20. Dividendes (arī nosacītās dividendes un dividendēm pielīdzināmu ienākumu) ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliek, ja tās ir apliktas ar 20 % uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar jauno Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu vai ārvalstīs ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

21. Dividendes, kas tiek izmaksātas no peļņas, kura aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli līdz 2017.gada 31.decembrim, 2018.un 2019.gadā apliek ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot 10 % nodokļa likmi.

22. Personālsabiedrības biedra ienākums (Latvijas un ārvalsts personālsabiedrības, ja tā ir ārvalsts uzņēmumu ienākuma nodokļa vai tam pielīdzināma nodokļa maksātāja) ir dividendēm pielīdzināms ienākums.

23. Dividendēm pielīdzināms ienākums, kuru saņem no individuālā uzņēmuma (zemnieka vai zvejnieka saimniecības), nav apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja par to maksā uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu.

24. Mainīts deklarācijas par ienākumu no kapitāla iesniegšanas termiņš atkarībā no ceturksnī gūto ienākumu apmēra:

- ja tie pārsniedz 1000 *euro*, deklarāciju iesniedz reizi ceturksnī līdz nākamā mēneša 15.datumam;
- ja tie nepārsniedz 1000 *euro*, deklarāciju iesniedz līdz nākamā gada 15.janvārim.

Fiziskās personas saimnieciskā darbība

25. Ieviests saimnieciskās darbības izdevumu ierobežojums 80 % apmērā no kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem.

26. Saimnieciskās darbības izdevumos pilnā apmērā ir iekļaujami:

- darba alga un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, tai skaitā solidaritātes nodoklis;
- nekustamā īpašuma nodoklis;
- pamatlīdzekļu nolietojums;
- kompensācijas īrniekiem par dzīvojamo telpu atbrīvošanu un īres līguma laušanu sakarā ar dzīvojamās telpas kapitālremontu vai telpu pārbūvi saimnieciskās darbības veikšanai.

27. Izdevumu ierobežojuma apmēru nepiemēro par pirmajiem diviem saimnieciskās darbības gadiem, kā arī par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība vai pabeigts likvidācijas process.

28. Noteiktas pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšanas metodes.

Patentmaksā

29. Likums paredz, ka, sākot ar 2018.gada 1.janvāri, samazināto patentmaksu būs tiesīga maksāt arī persona, kura saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīta par personu ar 1. vai 2.grupas invaliditāti.

Laimesti

30. Ar iedzīvotāju ienākumu nodokli apliek izložu un azartspēļu laimestus, kas pārsniedz 3000 *euro*, izņemot momentloterijas "Simtgades loterija", preču un pakalpojumu loteriju laimestus.

2017.gada 17.augustā

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde